

Venuše Hausner

ŽIVOT
VE ZNAMENÍ
Venuše

TRITON

TRITON
Praha / Kroměříž

Venuše Hausner

ŽIVOT
VE ZNAMENÍ

Venuše

Venuše Hausner

ŽIVOT
VE ZNAMENÍ
Venuše

Stanislav Juhaňák – TRITON

Venuše Hausner

ŽIVOT VE ZNAMENÍ VENUŠE

Tato kniha ani žádná její část nesmí být kopírována, rozmnožována ani jinak šířena bez písemného souhlasu vydavatele.

Copyright © Venuše Hausner, 2015

© Stanislav Juhaňák – TRITON, 2015

Cover © Renata Brtnická, 2015

Vydal Stanislav Juhaňák – TRITON,

Vykáňská 5, 100 00 Praha 10,

www.tridistri.cz

ISBN 978-80-7387-864-1

Pokud se cítíte dotčeni popisem osob či událostí
v knize uvedených, pak jde o podobnost čistě náhodnou.

Návštěva pána jménem Čas

I obyčejná holka z obyčejné rodiny vyroste, dospěje. Projde si pubertou se všemi jejími úskalími, založí rodinu. Snaží se protlouct za socialismu, zvládnout převrat i novou dobu. A mezitím zestárne a zmoudří? Nikoli, prostě se snaží dál chápat změny kolem a mezilidské vztahy. Ty náhodné i kamarádské.

Řeší vlastní problémy, rodí děti, vychovává je, mění zaměstnání, střídá domovy, podniká, vdává se a rozvádí se. Snaží se dívat na své katastrofy s nadhledem a s úsměvem na rtech. Pravda, někdy skřípe zubama, ale všechno se dá řešit, jenom najít návod. Jenže ten se hledá těžko. Má jen životní zkušenosti, které přinesl čas, kdo by jim ale naslouchal...

Dneska za mnou právě takový pan Čas přišel. Čas, který nám nekompromisně ukrajuje každou chvilku z našeho žití, která je okamžitě zasunuta do přihrádky „vzpomínky“. Čas, na který si stěžujeme, který nám chybí nebo nevíme, jak s ním naložit. Čas, který si vlastně neuvědomujeme, ale který jsme se naučili respektovat.

Jen na krátko jsme totiž měli šanci řídit si ho podle svého. Hned po narození jsme se sami rozhodovali, kdy je ten správný čas na jídlo, kdy se nám chce odpočívat... Tato doba svobody chybí i v šuplíku vzpomínek. Čas ji vymazal. Protože jsme jej tehdy nerespektovali, tak tam nemá co dělat.

Ani jsme se ale nestačili rozkoukat a začalo to... „Vstávej, je čas, pojd' se nasnídat, honem, nemáme čas, nestačíme...“ Prostě přišel čas respektovat povely těch, kteří pokukovali po něčem, čemu říkali hodiny. Netrvalo dlouho a ten miniaturní přístroj nám přivázali na zápěstí a už jsme byli chyceni do sítě „respektování času“. Nastoupily otázky: „V kolik jsi měl být doma? Nevíš, kolik je hodin?“

Na čas zapomínáme jenom večer, před spaním. Jde o malé rozloučení se, kdy nás čas pohladí a nechá nás v náručí noci, která nám dává sílu do dalšího dne. Tenhle čas jako kdyby nebyl.

Celé dny, týdny, měsíce, roky se neúprosně řítí kupředu. Hodiny nám ukazují, kolik času je již ukrojeno z jednoho dne. Kalendář otáčíme po skončení měsíce; když na něm dojdou listy, uběhl rok. Během spousty let se vzpomínky rozdrobily a z příběhu zbyla okoralá kůrka.

Čas vymaže stíny, zacílí rány a neúprosně plyne dál.

Že si vezmu propisku, opráším historii i vzpomínky a prostě všechno sepíšu, o tom přemýšlím, povídám a zároveň vyhrožuji už dlouho. Nyní ale čas nazrál a ta chvíle je konečně tady.

Je čas prázdnin a já místo dovolené v Tunisu sedím na dvorku a snažím se zapomenout, že mě bolí ucho, že skoro nic neslyším nebo všechno slyším naopak dvakrát... i že se budu nejspíš soudit s pojišťovnou, která rozhodla, že zánět zvukovodu a středního ucha není důvod neletět do Afriky.

Ó, jak bych ráda letěla, ale přišlo mi, že to není úplně dobrý nápad, protože už v letadle by nastaly problémy s přetlakem a mým propíchnutým bubínkem. Nehledě na to, že já sice беру antibiotika, ale v klimatizovaném prostoru letadla bych fungovala jako virový terorista, který se rád podělí o své problémy. V Africe je slunce, na které jsem se původně hodně těšila, ale i to mi lékařka na ORL nedoporučila. A s tím koupáním taky opatrně, ať vám to nenateče do ucha...

Prostě vysněná dovolená byla samá nástraha a šlo by vlastně jen o to, jak se vyhnout slunci a moři. Tak tu prostě sedím na dvorku ve stínu a píšu.

Sport a čest jdou ruku v ruce

Byli jsme dost divná rodina. Mladší bráška byl astmatik a „samá blejskavka“ neboli zalité pupence po celém těle, které si ve vaně pravidelně roztrhal. Dneska vím, že to asi zase taková sranda nebyla, ale v době, kdy jsem četla Foglara, stavěla bungry, zachraňovala nemocná zvířata, plnila bobříky a mezi tím vzdychala u Rudolfových *Kopretin pro zámeckou paní*, mi byl můj bratr na obtíž. Tak jsem prostě zkoušela, po čem ty blejskavky vyskakují, abych z toho aspoň měla nějakou zábavu.

U babičky na zahrádce bylo nepřeberné množství zkušebního materiálu, od nezralého angreštu přes nezralé vlastně všechno. Blejskavky měl vždycky. Bráška byl od mala dost ambiciózní, a protože Kladno bylo známé nejen Zápotockým a továrnou, ale hlavně hokejem, tak ho od mala naši vozili na tamní tréninky. Na střídače ho musel každý okamžitě poznat; stále kašlal, byl bledý a nohy utahoval do bruslí přes bolest z roztrhaných blejskavek.

No, a když už se jezdilo na zimák, tak proč nezapojit i mě? Tak jsem začala krasobruslit. Myslím, že mě bruslení bavilo, ale na rybníku. Tam jsem byla vždycky první a díky tréninkům v oddíle krasobruslařek za hvězdu. Ovšem otec se rozhodl, že trénink protáhne a rozhodl se pro více fází. Po tréninku jsem proto musela běžet ještě skoro kilák domů a tam se takzvaně rozhýbat, což obnášelo stát u skříně a vyhazovat střídavě nohy, než zabimbaly hodiny.

Krasobruslení a bimbací hodiny jsem začala nenávidět. Stejně jsem nějak rychle vyrostla, a když je někdo samá noha samá ruka, tak žádný krasoskok prostě neskočí. Bráška se nejspíš otužil, chrchlal míň a u hokeje zůstal. Já jsem prostrídala ještě hodně

sportů a zakotvila u volejbalu, kde jsem vydržela nejdéle. Byla tam správná parta a spousta legrace.

Hrála jsem ale i fotbal. Pravda, asi měsíc, ale zážitek to byl. Hned po prvním tréninku mě postavili do hry a já věděla o fotbale pouze tolik, že jsou dva brankaři a tam se kope.

Trenér mi řekl: „Ničeho se neboj, tady je tvoje místo, braň a to je všechno.“

Tak jsem si hlídala svoje místo, které jsem si bránila a to bylo všechno. Pravda je, že dodnes nechápu pravidla hry. U dalších sportů jsem vydržela někdy až jeden rok. Při tenisu mě nebavilo hrát u zdi, u lyžování chodit pěšky na kopec, prostě vždy se našlo nějaké ale.

Balet a rytmika, to byly sporty v mém věku snad povinné. Také jsem toho moc nenabaletila, protože věkem mladá, postavou však vzrostlá. Mezi roztomilými malinkatými baletkami jsem vypadala trochu jako slon v porcelánu. Další sport, který sice nebyl úplně pro mě, ale své výhody přinášel, byl orientační běh. Běhalo se s buzolou, mapou a malorážkou ve skupině. Důležité pro mne bylo, že cvičné střelby probíhaly na střelnici v době vyučování na gymnáziu. Takže úlitba střelbě.

V tu dobu se začalo také nacvičovat na spartakiádu. Opět v rámci vyučování. To byla další výzva. Sice jsem nacvičovala, leč na Strahov jsem nechtěla. Můj odpor k hromadnému vystoupení se řešil pomalu na politické rovině. Do školy byli pozváni rodiče a ředitel jim vysvětloval, o jakou jde čest; a já odmítám!

Myslím, že zabodoval otec, který vysvětloval, že si ji, tu čest, vlastně nezasloužím. Dochází mi, že on mě vlastně hned několikrát zachraňoval od hrozících průšvihů.

V té době byla ale i další povinnost – účastnit se prvomájového průvodu, kde bylo pro změnu ctí nést transparent. Dostala jsem tedy výsadu nést transparent, který jsem třímala do chvíle, než si můj třídní profesor všiml, že jsem oblečena v černém ucouraném

kabátě. No... a už jsem byla zase v ředitelně, kde jsem byla označena za provokatéra.

Pravda je, že kabát nebyl zrovna nejčistší. Trávila jsem v něm večer u prvomájového ohně (čarodějnice byly zakázány). Na průvody jsem jinak měla omluvenku od volejbalového oddílu, kterému bylo jedno, jestli se zúčastním nebo ne; průvod byl totiž v Kladně, kdežto gympl ve Slaném.

Nevejdu se do škatulky, vybočuji

Když si tak postupně vybavuji dobu ještě na základní škole, už tam jsem vybočovala. Všichni chodili do jiskřiček a pionýra, já chodila na katechismus k panu faráři. Mělo to důvod; moje teta byla jeptiška, která sloužila u postižených dětí a moc si přála, abychom byli já a můj bráška pokřtěni. K aktu nás připravoval pan farář, a tak nám zavřel dveře do přípravky KSČ. Teta i všechny jeptišky byly úžasné, vzdělaní lidé, kteří byli milí, empatictí... Dodnes mám v sobě při vzpomínání na ně jenom klid a slůvko.

Ovšem tento sociální handicap nebyl jediným mým problémem. Nějakým omylem jsem měla založeno na třetí zuby, musela jsem přetrpět resekci a dalších několik let nosit rovnátka na obou patrech, takže přibyl handicap fyzický.

Dnešní rovnátka na zuby je kosmetický doplněk. Moje rovnátka byla nevzhledná monstra, ve kterých jsem šišlala česky, natož při výuce jazyků, jako byla ruština, francouzština nebo němčina. Chodila jsem totiž na jazykovou školu, kam mě moji ambiciózní rodiče přihlásili a nějak zapomněli, že jdu v pololetí druhé třídy, tzn. v sedmi letech, na zkoušky. Ujala se mě spolužačky maminka a vyvláčela mě sebou, možná ze soucitu, možná, aby se její dcera nebála. Zkoušky jsem každopádně složila a do školy nastoupila.

Rovnátka byla v dětském kolektivu na začátku zajímavá hračka. Za kačku jsem je půjčovala, ale brzy se omrzela, a už jsem se nezbavila přezdívky Zubejda. U oběda ve školní jídelně se mnou nikdo nechtěl sedět, neboť jsem rovnátka před konzumací plivala do krabičky od mýdla. Dokonce jsem se zkoušela rovnátek někdy zbavit tak, že jsem je prostě hodila do popelnice.

Tehdy znovu zakročil otec, potupně jsem musela najít popelnici a on je zrovna tak potupně vylovit. Máma je pak vyvařila a už jsem byla zase Zubejda.

Štěstí z Hostouně

S rodiči si společně tráveného času moc nepamatuji. Veškerý volný čas – víkendy i prázdniny – jsem trávil v Hostouni, kde bydlely obě moje babičky, horní a spodní. Bydlela jsem u spodní a horní jsem pouze navštěvovala. Můj táta pochází ze šesti dětí od horní babičky, tak se tam bratřenci a sestřenice střídali. Máma byla jedináček té spodní, tím bylo dáno moje výsadní právo na spodní babičku.

Bráška, který byl zaměstnán svým hokejem, tam moc času ne-trávil. Byl tam odložen, pouze pokud bylo nutno, obvykle si přivezl kamaráda. Pokud jsme trávili volný čas společně, já a bráška, tak obvykle naše společné hrátky končily katastroficky. Zajímavé je, že nikdo nikdy neřešil, čím to byl nápad. Vždycky jsem za to mohla já – ta starší má být rozumnější (věkový rozdíl je tři roky). Pravda je, že bráška byl na pohotovosti s našima víckrát. Nehledě na materiální ztráty.

U babičky chyběla koupelna i splachovací toaleta. Myli jsme se v lavoru a chodili na dvorek na suchý záchod. Nádobí se mylo ve škopku a vodou po nádobí se vytřela kuchyň a síň. Vodou se šetřilo a hygienu nikdo neřešil. Ráno babička zatopila, aby byla teplá voda, upekla palačinky, nakrmila husy a od rána šukala po sednici v kuchyni. Po obědě si vyšla za „holkama“ na drby.

Nebyly telefony, abych dala vědět, kdy přijedu. Přesto jsem vždycky byla očekávána. Pokud byla babička zrovna na drbech, dala klíč od domu do velkého kapesníku za truhlík s kytkami a nezapomněla napsat na velkou ceduli „klíč máš za oknem“.

Prázdniny mi většinou kazily povinné dovolené u moře s celou rodinou. Nezapomenu na povinné opalování, průjmy v Rumunsku a zaměstnanou mámu, která psala deník z dovolené; v tu dobu jsme ji nesměli vyrušovat.

U babičky sice chybělo moře, ale zato tu panovala volnost, láskyplná náruč a spousta legrace. K babičce jsem byla odložena již v předškolním věku. Chodila jsem tu do školky. Šlo o jednotřídku, která byla zřízena v hasičské zbrojnici, ke které patřil dvorek. Do školky jsem chodila s červenou taštičkou, do které mi babička připravila svačinu

Jednou jsem místo do školky došla k horní babičce, kde jsem se zapovídala. Babičce nepřišlo divné, že jsem u ní ve všední den dopoledne na návštěvě. Myslím, že den plynul jako každý jiný a prostě jí jen nedošlo, že není víkend. Odnesly jsme to obě, já i babička. Ze školky se totiž přišli zeptat, co se mnou je, a když zjistili, že jsem se ztratila, tak vyhlásili pátrání. Hledala mě celá vesnice a veleli tomu dobrovolní hasiči.

Ještě předtím, než začali pátrat v místní hasičské nádrži, vedle které bydlela horní babička, napadlo někoho, že by se mohl podívat k ní. Hasičská nádrž byla plná žabince, kachen a hus, ale v největších vedrech jsme neodolali a chodili si tam zaplavat. Jedny prázdniny se mi povedlo přinést si z nádrže takovou vyrážku, že se mi vyhnula dovolená u moře.

Prázdniny u babičky byly spojeny i s velkou slávou – posvícením. Přijely kolotoče, houpačky, maringotky... a všechna tahle paráda stála na náměstíčku, kde jsme bydleli. Líkala tam mrňata, kterým babička říkala „ty malý světský“ a cpala je posvícenskými koláčky. Zato jsem měla pár jízd na kolotoči zdarma. Byla jsem pro změnu „ta zezdola“. Posvícení se připravovalo celý týden.

Atrakce byly sice v provozu, ale Ten Velký Den měl být až v neděli. V kuchyni u babičky panoval voňavý zmatek. Těsto na koláčky, draní hus, vybíjení králíků, krouhání zelí... prostě gastronomický blázinec. Všechno s námi absolvovala moje prateta, babičky sestra, která nám pomáhala a spala se mnou v prázdném pokoji.

Prateta byla milá stará dáma úplně hluchá. Nosila naslouchátka a neustále je vypínala, protože šetřila baterku, která se jí